

5 gode grunner til å stoppe nå

Folkemøte om vindkraft Vegårshei 26.01.2026

Tove Rasmussen
Motvind Sørvest

MOTVIND
NORGE

Foto: Anne Katrine Lycke

1. Vi vet nok

- Konsekvensutredning er for å bygge med bittelitt mindre skade...
- Avbøtende tiltak kamuflerer konsekvensene – på papiret!

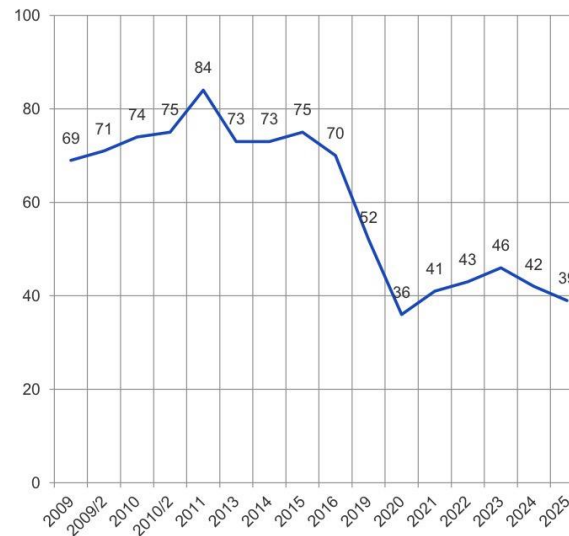
- Det lages ikke mer natur!

2. Stadig færre vil ha det

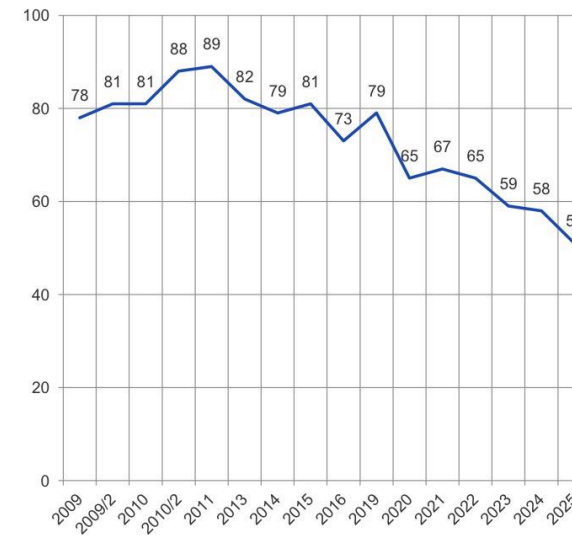

Stadig færre støtter opp om vindkraft

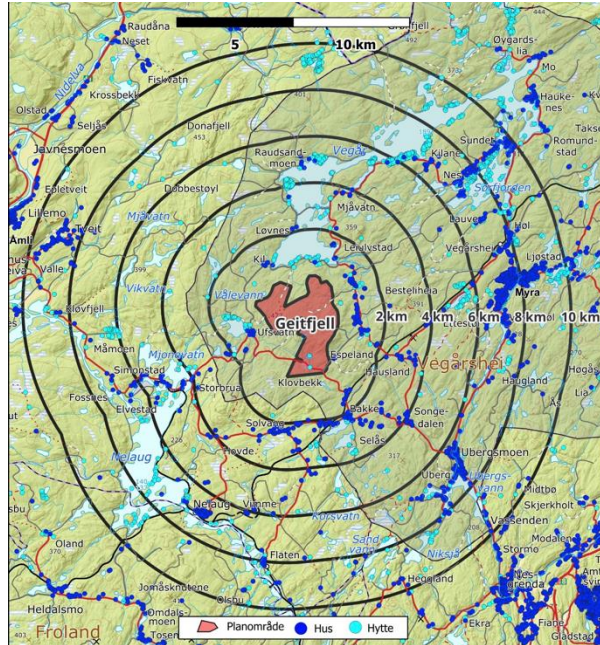
Vindkraft på land

Vindkraft til havs

3. Inntektene er usikre

Det totale verditapet kan komme opp i 190 mill. NOK

Tapet må bolig- og hytteeierne ta selv. Det gis ingen erstatning fra utbygger

Avstand (km)	Antall			Verditap (mill. NOK)		
	Boliger	Hytter	Totalt	Boliger	Hytter	Totalt
0-1	38	30	68	14.2	6.5	20.7
1-2	36	29	65	12.6	5.8	18.4
2-3	78	14	92	21.9	2.3	24.1
3-4	43	37	80	7.9	3.9	11.8
4-5	30	60	90	3.4	3.9	7.3
5-6	35	120	155	2.6	5.1	7.7
6-7	212	133	345	21.3	7.7	29.0
7-8	356	117	473	45.3	8.6	53.8
8-9	183	139	322	9.3	4.1	13.4
9-10	89	122	211	4.1	3.2	7.4
Totalt	1100	801	1901	142.6	51.1	193.6

Antagelser:

- Gjennomsnittlig prisreduksjon pr. bolig er som angitt i studien til Menon Economics og SSB (modell 6, FE kommune)
- Gjennomsnittsprisen for berørte boliger er 2.35 mNOK, hytter 1.33 mNOK (SSB eiendomssetningsstatistikk, 2022-24)
- Hytterne faller like mye i verdi som boligene (erfaringer tyder på at verdifallet vil kunne bli vesentlig større)

- At det blir tap for mange er sikkert
- Kommunale inntekter påvirkes av avskrivninger/grunnlag eiendomsskatt (=0 etter 30 år), produksjonsavgift avhengig av produksjon og politiske vedtak
- Fun fact: 58 milliarder til havvind ville dekket underskudd i alle norske kommuner (2024) – i 25 år!

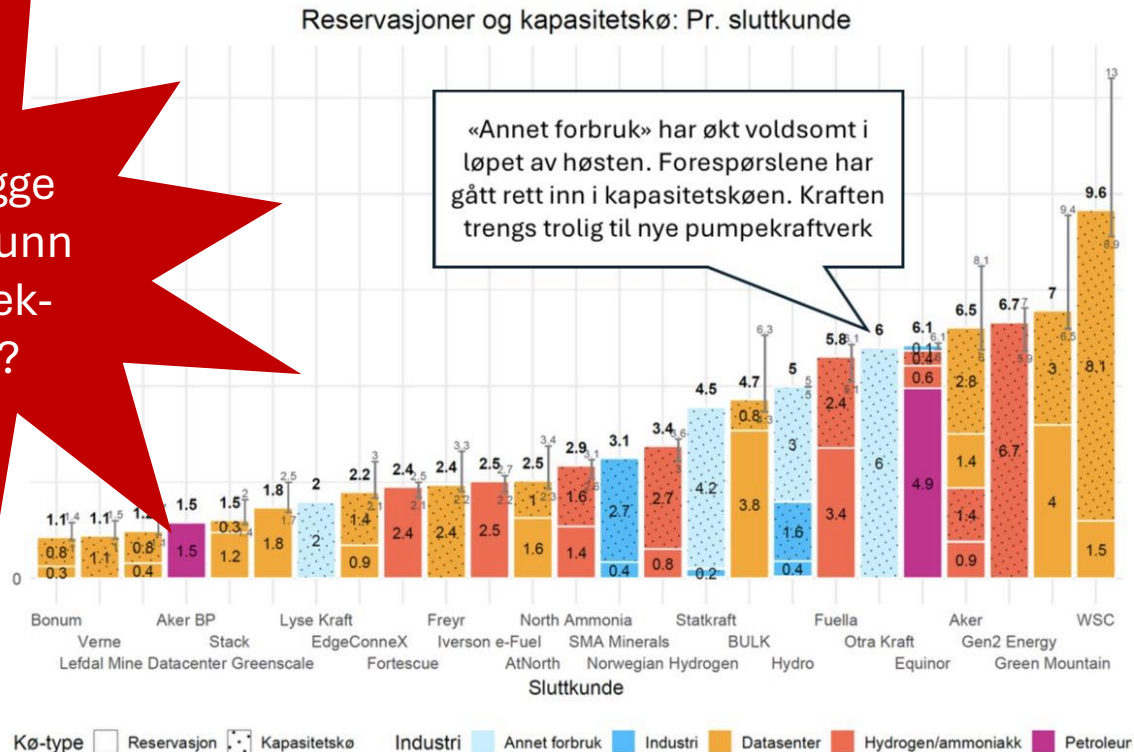
4. Vi har ingen kraftkrise (nå)

18 av de 25 største sluttkundene er datasenter- eller hydrogen/ammoniakk-aktører

Skal vi ødelegge natur og samfunn for de store tek-selskapene?

Nettoeksport
22,8 TWh 2025

Pris
Tilknytning

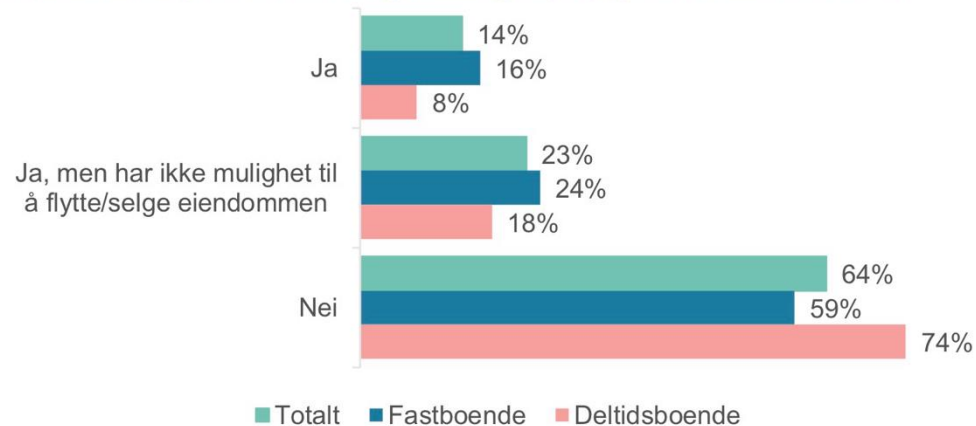

5. Trivsel, helse og bolyst svekkes

8.2 Ønske om flytting

Beboerne fikk også spørsmål om de ønsker å flytte på grunn av vindturbinene i Tysvær vindpark. De deltidsboende ble i dette spørsmålet bedt om å svare på om de ønsket å selge eiendommen.

Figur 33. Har du et ønske om å flytte et annet sted på grunn av vindturbinene? Dersom du er eier av fritidsbolig/hytte nær vindparken, så svar på om du ønsker å selge fritidsboligen/hytta på grunn av vindturbinene. N=137

https://www.tysver.kommune.no/_f/p1/i9820ceda-3d74-4805-a06b-a76b09bd8b4a/rapport_helsekartlegging-blant-beboere-nar-tysvar-vindpark_20122023.pdf

- Natur, landskap, omgivelser betyr mye for folk!
- Støyplager er reelle
- Noen få tjener, mange taper
- Økende problemer i Danmark....

5 gode grunner oppsummert:

1. Vi vet nok – skadene er sikre
2. Stadig færre vil ha det
3. Inntektene er usikre
4. Det er ingen kraftkrise (nå)
5. Bolyst, trivsel og helse svekkes

Foto: Karin Bøe

- Vi har blitt lurt

NTNU-professor Jonas Kristiansen Nøland (37) mener Norge og Europa er på vei i helt feil retning når det gjelder energipolitikk og - sikkerhet.

EKSTRA

Store deler av landet er under press

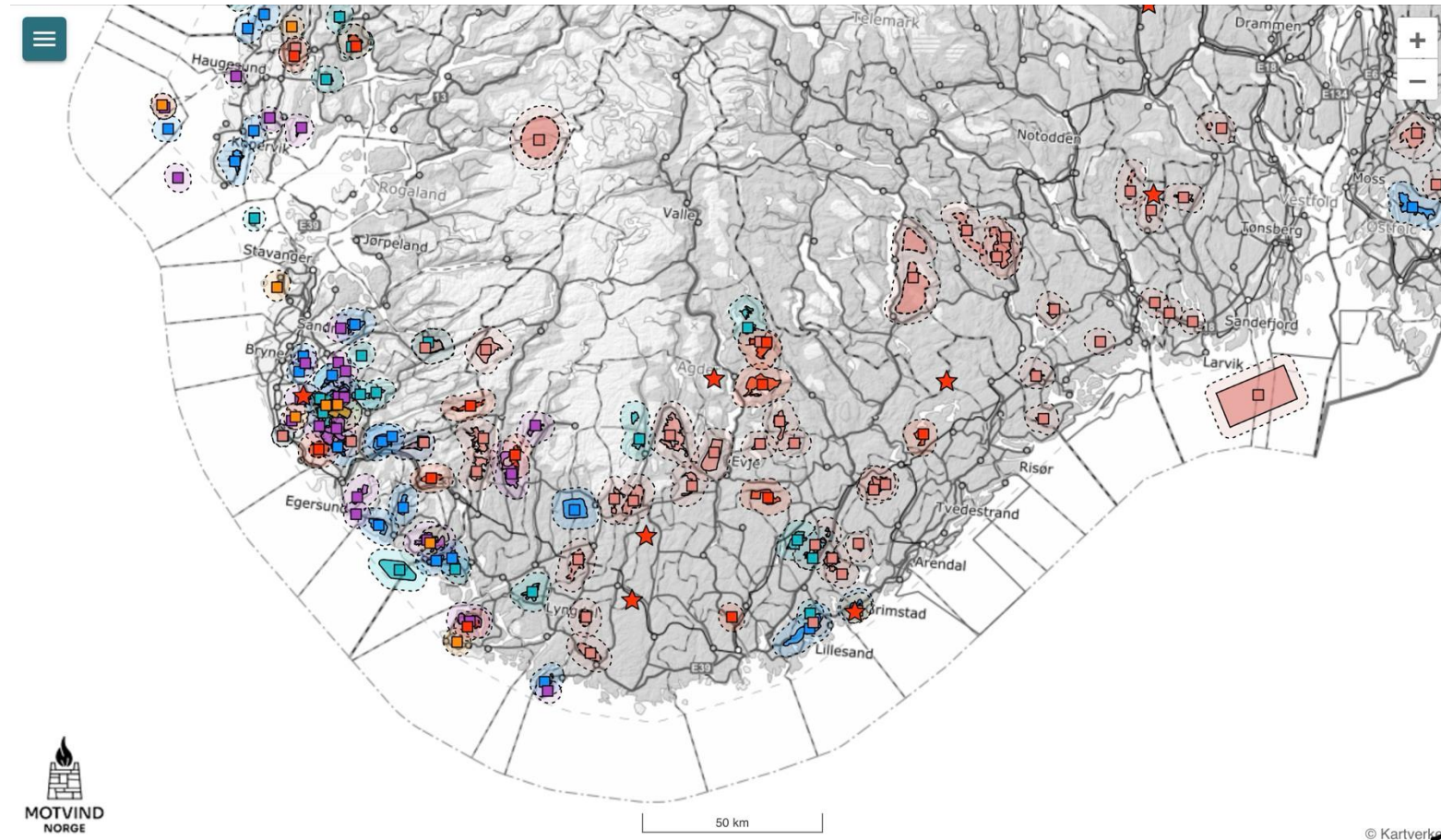
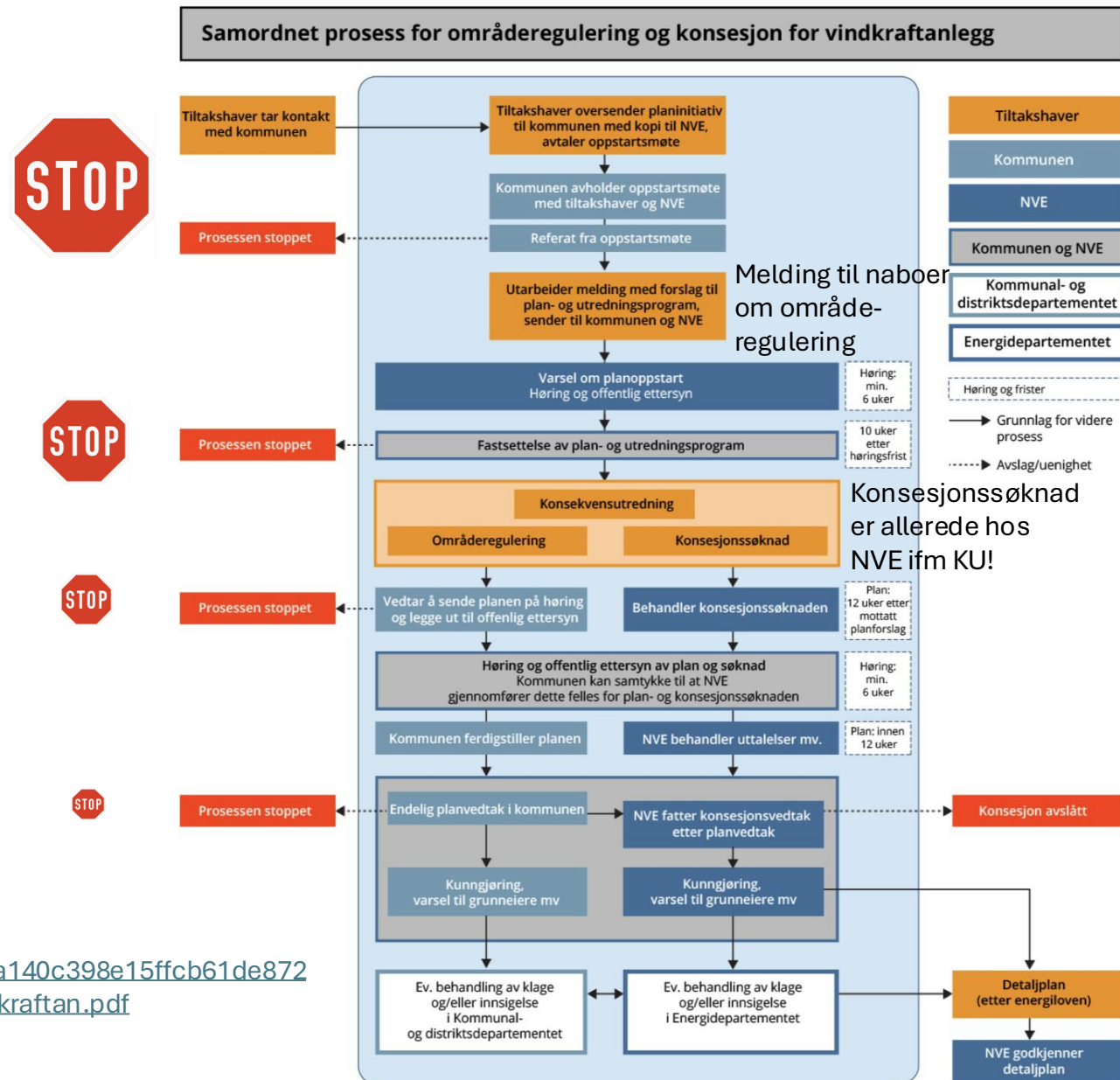

Foto: Sveinulf Vågane

Hva får man i en konsekvensutredning?

<https://www.regjeringen.no/contentassets/daebfb5c14a140c398e15ffcb61de872/no/pdfs/planlegging-og-konsesjonsbehandling-av-vindkraftan.pdf>

Konsekvensutredning – eksempel Bjerkreim

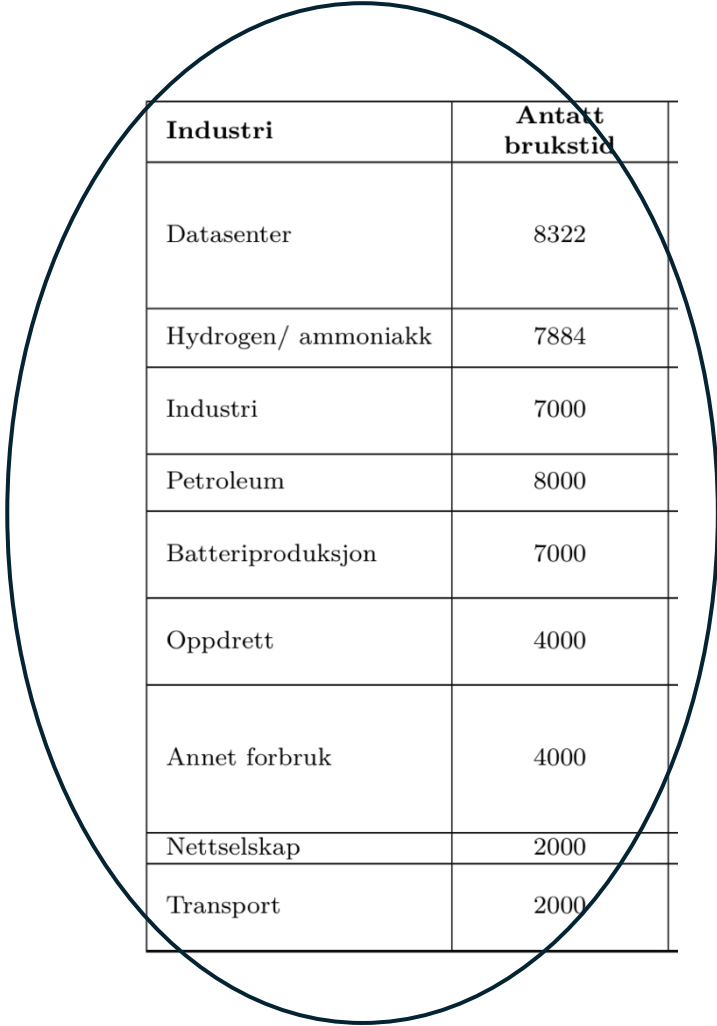
	10252119-01-RIGberg-RAP-002_ver01_...	2. april
	10252119-01-NÆR-RAP-001_Moifjellet...	2. april
	10252119-01-LARK-RAP-001_REV01 - ...	2. april
	10252119-01-RIM-RAP-002_Moifjellet ...	2. april
	10252119-01-PLAN-RAP-002 Konsekv...	2. april
	<u>10252119</u>	
	10252119	
	10252119	
	Moifjellet	
	Moifjellet KU Forsvarets rada...	2. april
	Vedlegg(1) Visualiseringer_Fagutredni...	2. april
	10252119-01-TVF-RAP-001_Helsekons...	2. april
	10252119-01-RIVASS-RAP-001 - Flomf...	2. april
	Moifjellet KU Ekom_Tecnogarden-co...	2. april
	Vedlegg B1- Teknisk gruppe.pdf	2. april
	Moifjellet KU DTT_Del 1 foreløpig_ Tele...	2. april
	Vedlegg B2_ Miljø og samfunn.pdf	2. april
	Moifjellet KU DAB_Del 1 foreløpig_ Tele...	2. april

Til sammen nesten
2.000 sider
rapporter!

- Hvem leser?
- Hvem har forutsetninger for å vurdere?
- Hva mangler?

Konsekvensutredning – eksempel Bjerkreim

- Veldig mye var **godt kjent fra før!**
- Nytt fra KU:
 - **Verditap naboeiendommer!**
 - Men vi visste det jo..
- Avbøtende tiltak – alt kan løses!?
- Ikke tatt med:
 - **Hvem skal bruke kraften?**
 - Dette er ikke noe klimatiltak....

Industri	Antatt brukstid
Datasenter	8322
Hydrogen/ ammoniakk	7884
Industri	7000
Petroleum	8000
Batteriproduksjon	7000
Oppdrett	4000
Annet forbruk	4000
Nettselskap	2000
Transport	2000

Avbøtende tiltak – alt kan løses!?

Avbøtende tiltak for Moifjellet vindkraftverk

Tema	Forslag til avbøtende tiltak fra <u>fagutredere</u>	Tiltak som er lagt til grunn for konsekvens-utredningen	<u>Statkraft sin kommentar</u> til foreslåtte avbøtende tiltak fra fagutredere
Skredfare	For å møte kravene i TEK17 anbefales tiltak som å flytte veitraséer, rensk og/eller sikring av ustabile bergpartier og -blokker, heve veien for å fungere som skredvoller. Gjennom nærmere prosjektering av avbøtende tiltak vil det være mulig å sørge for at alle deler av vindkraftverket oppfyller kravene til sikkerhet mot skred iht. TEK17 § 7-3.		Konkrete tiltak og løsninger vil vurderes opp mot krav i TEK17§7-3. Tiltak vil detaljeres frem mot detaljplan.
Flom og overvann	Det anbefales å etablere stikkrenner og kulverter for å bevare de naturlige vannveier så langt det er mulig.		Statkraft vil etablere stikkrenner og kulverter for å bevare de naturlige vannveier så langt det er mulig.
	I noen tilfeller kan det være nødvendig å etablere grøfter og/eller justere veilinjer for gunstig kryssing av dreneringslinjer.		Statkraft vil for den enkelte kryssing vurdere etablering av grøfter og/eller justere veilinjer og dette vil konkretiseres i detaljplan og oppfølgingsprogram i utbyggingsfase.
	Erosjonssikring bør vurderes i områder der tiltak plasseres innenfor flomutsatte områder.		Statkraft vil vurdere å gjennomføre erosjonssikring i områder der tiltak plasseres innenfor flomutsatte områder.
Klimatilpasning	Det anbefales forebyggende tiltak som er egnet til å redusere brannfaren, som generell skjøtsel av kystlynghei for å redusere oppbygging av brennbart materiale		Statkraft vil etablere beredskaps- og tiltaksplaner knyttet til risiko for brann. Evt. tiltak vil gjennomføres basert på konkrete risikovurderinger. Skjøtsel av kystlynghei vil gjennomføres, noe som hindrer oppbygging av brennbart materiale.
	Vanning av kystlynghei i tørkeperioder		Vanning av kystlynghei kan vurderes i risikovurdering tilsier at dette bør gjennomføres.
	Etablere ubrennbare soner (grus kombinert med infrastrukturen) som er brede nok for at gressbrannen slukes av seg selv før den når bygg og annen sårbar infrastruktur		Ubrennbare soner er etablert og annen infrastruktur i planområde. Ubrennbare soner er lite aktuelle som naturinngrep.

8 sider med løsninger på alt!

Hva visste kommunestyret egentlig fra før?

- Det korte svaret er: «**Nesten alt**»!
 - Det er massevis av rapporter, info i databaser, tidligere avslag, kompetanse hos organisasjoner
- Hva fikk de?
 - Uendelig med arbeid
 - Uendelig med rapporter
 - Uendelig med forhold å sette seg inn i
 - Umulig å finne ut hva som ikke er her
 - «Ser ikke skogen for bare trær»
 - Og **konsesjonssøknaden er allerede sendt NVE...**

Fun fact(?):
Området ville med stor sannsynlighet vært beskyttet som «Natura 2000»-område i EU!

Har en utbygger noen gang
trukket planene pga
uakseptable konsekvenser?

MOTVIND
NORGE

Grunneieravtaler

Grunneieravtaler for vindkraftanlegg/hybridanlegg i naturområder er uønsket fordi:

- Vedtatte kommuneplaner og regionale planer undergraves
- Åpne og demokratiske prosesser i arealforvaltning og samfunnsplanlegging utfordres
- Nasjonal natur- og miljøpolitikk svekkes
- Allemannsretten svekkes betydelig
- Interesse for aktiv jordbruksdrift kan reduseres
- Videresalg av konsesjon og leieavtaler til ukjente eiere kan gjøre det uklart for kommunale myndigheter og grunneiere hvem som er motparten ved uenighet
- Det er avtaler mellom parter med ulik forhandlingsstyrke, med en åpenbar fare for uforholdsmessighet
- Grunneiere kan oppleve at de ødelegger for samfunnets interesser om de avslår tilbud
- Store pengebeløp gjør at det kan lønne seg for grunneiere å gi utbyggere tilgang til å bygge ned verdifulle naturområder
- Grunneiere mister råderetten over egen eiendom
- Avtalene vil hefte ved eiendommen i generasjoner og problematiser eventuelt salg

<https://motvind.no/resolusjon2024-grunneieravtaler/>

Konklusjon – vend i tide!

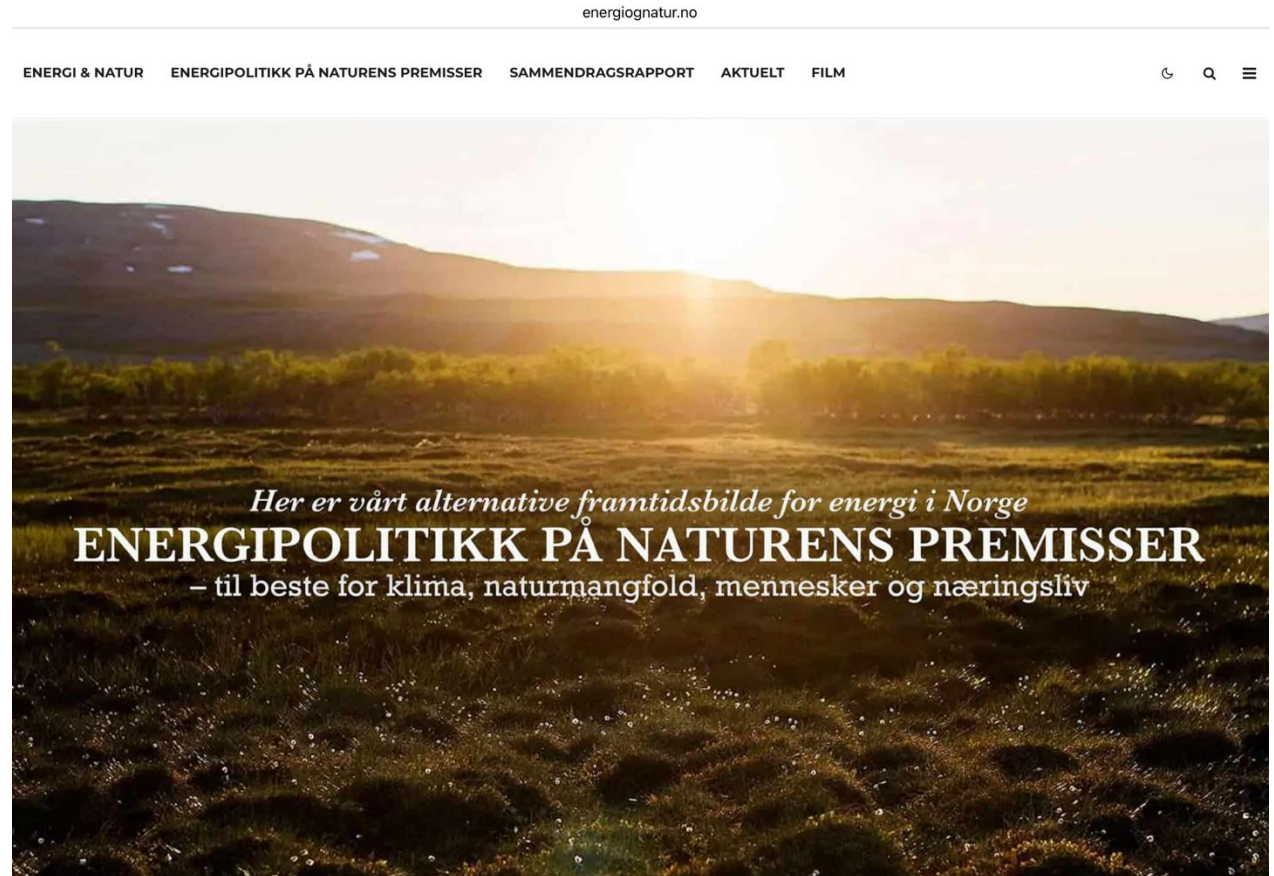
De gamle fjellvettreglene (fra 1952/1967 til 2016): [🔗](#)

1. Legg ikke ut på langtur uten tilstrekkelig trening.
2. Meld fra hvor du går.
3. Vis respekt for været og værvarslingene.
4. Vær rustet mot uvær og kulde selv på korte turer. Ha alltid med ryggsekk og det utstyret fjellet krever.
5. **Lytt til erfarne fjellfolk.**
6. Bruk kart og kompass.
7. Gå ikke alene.
8. **Vend i tide, det er ingen skam å snu.**
9. Spar på kreftene, og grav deg inn i snøen om nødvendig.

Ekstra!

- Må vi ha vindkraft?
- <https://energiognatur.no/>

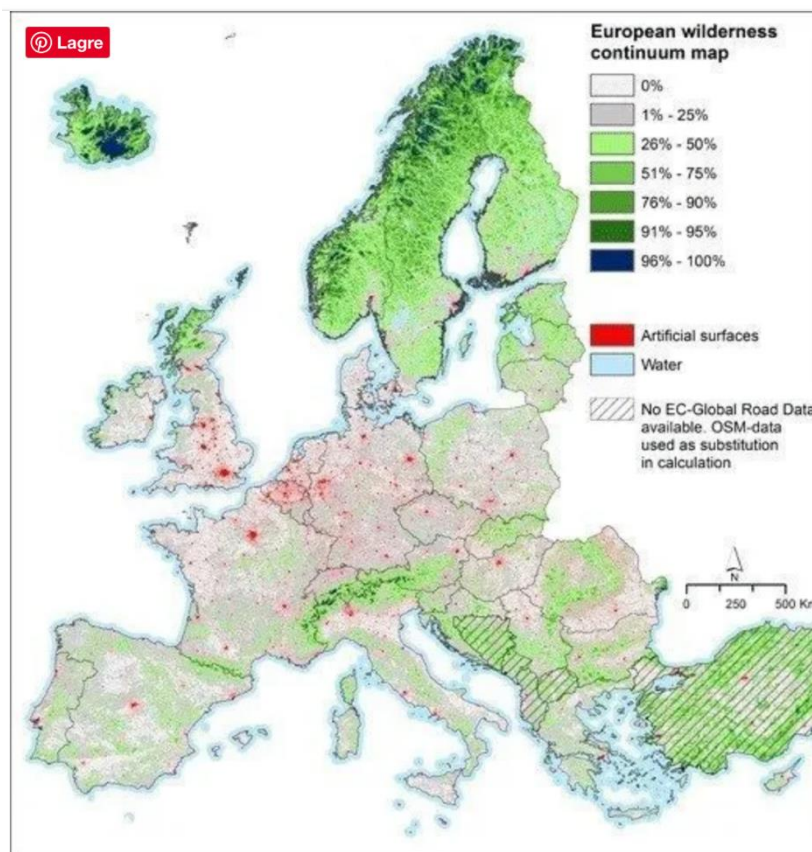
Det lages ikke mer natur!

Naturkart Europa:

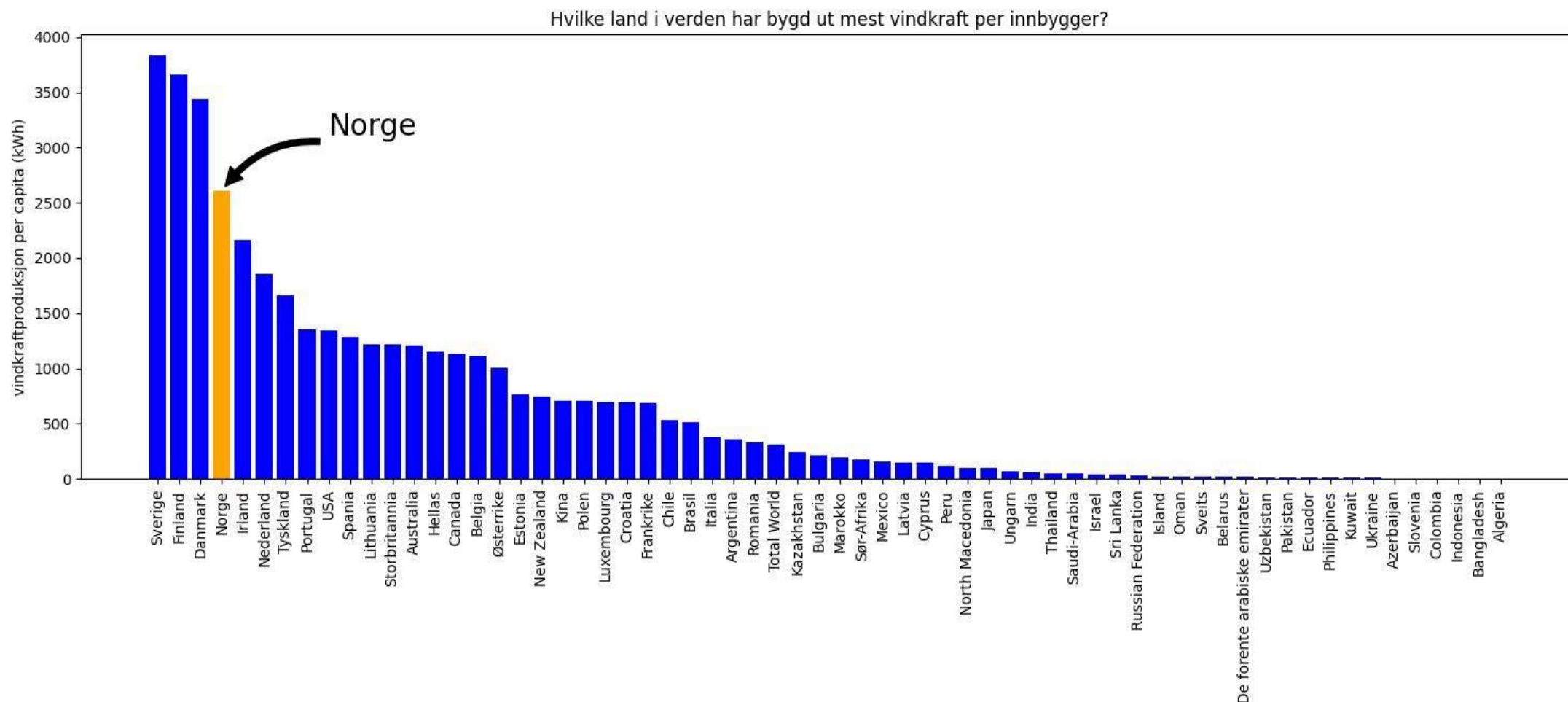
https://wilderness-society.org/european-wilderness-society-supports-mapping-project-to-reveal-europes-wilderness/?fbclid=IwZnRzaAMliNZleHRuA2FlbQlxMQABHkXjWtHRCtgeFhkN73iys-XM1a6ffOZMfsQB92HADPFsYATXpXKp86_naRKL_aem_JlKGgl6vdxwRI0uFF5yQIQ

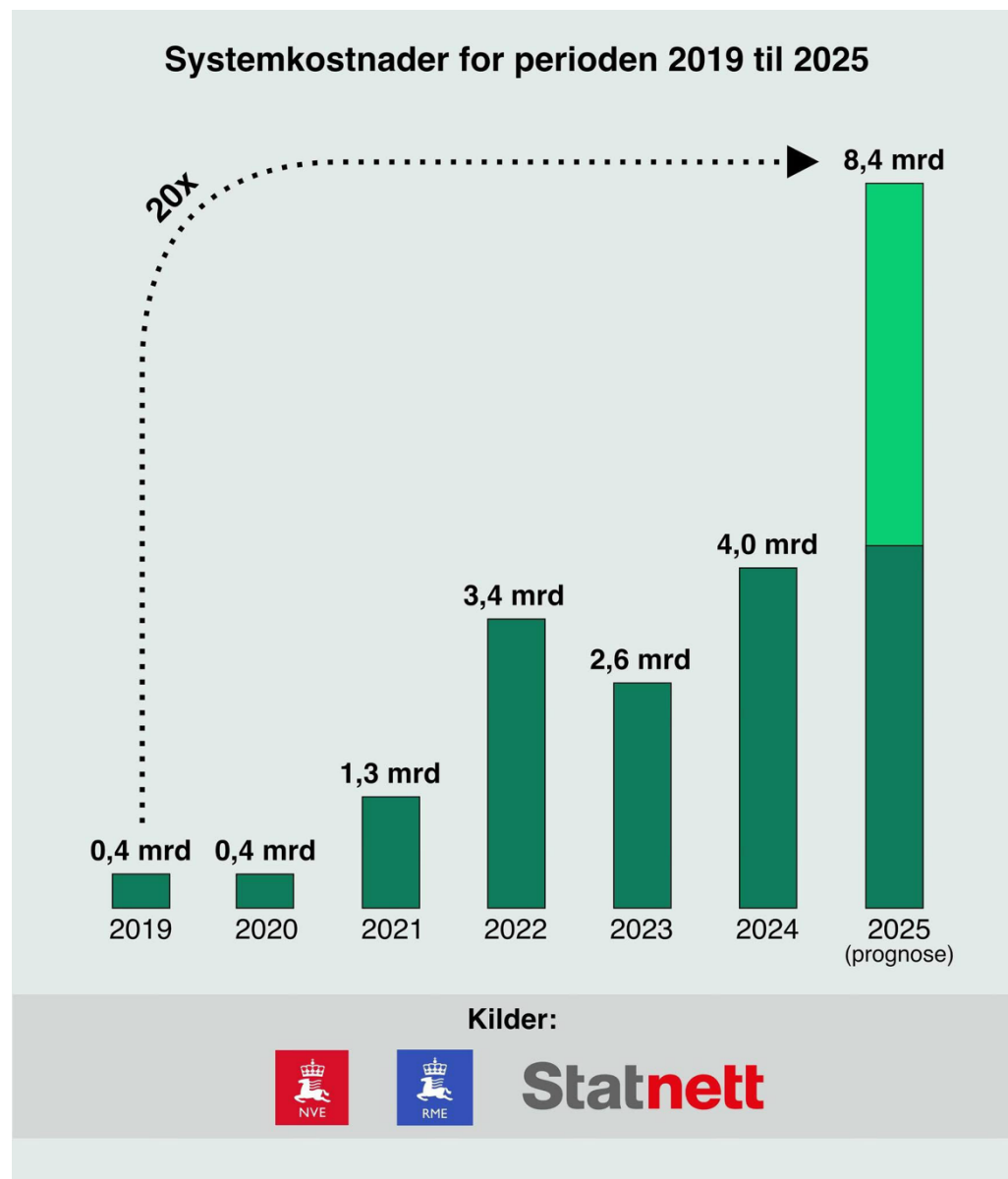
NVE:

<https://www.nve.no/energi/energisystem/vindkraft-paa-land/kart/>

Vi som trengte det minst har bygget mest – i naturen...
Vi har 5 ganger så mye fornybar kraft pr innbygger som Danmark!

**Hva har skjedd i
perioden?**

